

**Organizaciona struktura za sprovođenje Strateškog plana razvoja zdravstvenog
informatičkog sistema 2024-2030.
Projektni zadaci (PZ)**

Akronimi

- **KALMS** – Kosovska agencija za lekove i medicinska sredstva
- **ACR** – Agencija za civilnu registraciju
- **ASK** – Agencija za statistiku Kosova
- **AID** – Agencija za informaciono društvo
- **OEIKP** – Odeljenje za evropske integracije i koordinaciju politika
- **NDZIE** – Nacionalni digitalni zdravstveni informacioni ekosistem
- **FZO** – Fond zdravstvenog osiguranja
- **TG** – Tehnička grupa
- **NIJZK** – Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova
- **DJI** – Digitalna javna infrastruktura
- **UKDZK** – Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova
- **PZZ** – Primarna zdravstvena zaštita
- **MZ** – Ministarstvo zdravlja
- **NCTK** – Nacionalni centar za transfuziju krvi
- **ZIS** – Zdravstveni informacioni sistem
- **UBKSK** – Univerzitetska bolnica i Klinička služba Kosova
- **PZ** – Projektni zadaci
- **KP** – Kancelarija premijera

Izvršni rezime

U cilju sprovođenja jedinstvenog i integrisanog zdravstvenog informacionog sistema kao nacionalnog prioriteta, nakon usvajanja Strateškog plana razvoja zdravstvenog informacionog sistema 2024-2030, stvorena je organizaciona struktura koja će podržati efektivno sprovođenje i koordinaciju između organa upravljanja i izvršne vlasti. Uzimajući u obzir složenost aktivnosti i interakciju između njih, ova struktura ima za cilj da razjasni dužnosti i odgovornosti, kao i da odgovori na glavne izazove u sprovođenju.

Organizaciona struktura za sprovođenje Strateškog plana razvoja zdravstvenog informacionog sistema 2024-2030 organizovana je u tri osnovna nivoa. Zajednički cilj ovih nivoa je stvaranje i operacionalizacija jedinstvenog sistema koji se bavi dužnostima definisanim u strategiji.

U skladu sa Zakonom o zdravstvu, odnosno Poglavlje IX, kojim se uređuje zdravstveni informacioni sistem, kojim se utvrđuje da Ministarstvo obezbeđuje uspostavljanje, razvoj i rad jedinstvenog i integrisanog zdravstvenog informacionog sistema u celokupnom zdravstvenom sektoru, bez obzira na oblik svojine, vrstu ustanove i njenu organizaciju, na osnovu normativa i standarda koje utvrđuje Ministarstvo.

Odeljenje zdravstvenog informacionog sistema u okviru Ministarstva ima teret ugovaranja izrade sistema, njihovog održavanja i primene, upravljanja podacima, obezbeđivanja potrebnog hardvera za sve korisnike u skladu sa planom rada svih institucija koje su deo javnog sektora. zdravstveni sistem, obezbeđuje sa druge strane da zdravstveni sistemi budu dostupni i drugim privatnim i javno-privatnim institucijama u cilju generisanja izveštaja o ključnim pokazateljima u zdravstvenom sektoru u skladu sa zakonskim obavezama i druge obaveze utvrđene važećim zakonodavstvom.

Sve institucije zdravstvenog sektora, bilo javne u zdravstvenom sektoru, imaju obavezu da obezbede da mreža funkcioniše u svojim ustanovama, da identifikuju hardver i sve druge komponente, da planiraju i zahtevaju od Ministarstva zdravstva, sve informacije tehnološki službenici takođe imaju obavezu da daju savete korisnicima odgovarajućih sistema i aplikacija u instituciji u kojoj posluju i imaju ugovor.

Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK)

- Ovaj komitet ima vodeću, nadzornu, koordinirajuću i savetodavnu ulogu za stvaranje Nacionalnog zdravstvenog informacionog ekosistema (ZIS).

Upravni Komitet za digitalno zdravstvo Kosova (UKDZK) je od velikog značaja za mnoge aspekte zdravstvenog sistema, uključujući poboljšanje pristupa, kvaliteta i efikasnosti. Glavni razlozi zašto je stvaranje namenskog mehanizma za digitalno zdravlje od suštinskog značaja:

Poboljšanje pristupa zdravstvenoj zaštiti: Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK) može olakšati razvoj digitalnih alata, kao što su platforme telemedicine u skladu sa zakonodavstvom na snazi, koje pomažu da se pokrije jaz u pristupu u udaljenim oblastima ili nedovoljno uslužnim u Kosovo. Ovo omogućava pacijentima da se konsultuju sa zdravstvenim radnicima bez potrebe da putuju daleko, što je posebno korisno u ruralnim područjima.

Standardizacija podataka i interoperabilnost: Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK) igra ključnu ulogu u uspostavljanju i sprovođenju standarda za razmenu podataka i interoperabilnost između pružalaca zdravstvenih usluga. Ovo omogućava različitim sistemima da bezbedno i efikasno dele podatke o pacijentima, obezbeđujući kontinuitet nege u različitim zdravstvenim ustanovama.

Unapređenje zdravstvenih informacionih sistema (ZIS): centralni mehanizam za digitalno zdravlje može osigurati da se zdravstveni informacioni sistemi pravilno sprovoditi, održavaju i standardizuju, doprinoseći poboljšanju tačnosti podataka, evidencije pacijenata i pouzdanije zdravstvene statistike koja daje informacije o odlukama javnog zdravlja.

Povećana efikasnost i ušteda troškova: Digitalizacijom i automatizacijom procesa, kao što su registracija pacijenata, vođenje evidencije i fakturisanje. Ovo ne samo da poboljšava operativnu efikasnost, već tokom vremena donosi i finansijske uštede zdravstvenom sistemu.

Poboljšano praćenje javnog zdravlja: Uz snažnu digitalnu zdravstvenu infrastrukturu, Kosovo može bolje da prati i odgovori na izazove javnog zdravlja, kao što su epidemije zaraznih bolesti, hronične bolesti, itd. Digitalni zdravstveni registri i analiza podataka mogu pružiti kritične uvide za pravovremenu intervenciju i formulisanje efikasnih zdravstvenih politika.

Promovisanje privatnosti i bezbednosti: preporučuje, savetuje o kreiranju politika privatnosti/zaštite podataka i kibernetičke bezbednosti specifičnih za zdravstveni sektor. Ovo je od suštinskog značaja za zaštitu podataka o pacijentima i obezbeđivanje usklađenosti sa međunarodnim standardima zaštite podataka.

Promovisanje inovacija u zdravstvenoj zaštiti: Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK) promoviše primenu inovativnih tehnologija u zdravstvu, kao što su AI dijagnostika, zdravstvene aplikacije i alati za daljinsko praćenje. Ove inovacije doprinose kvalitetnijoj nezi i prilagodljivijem zdravstvenom sistemu.

Podrška ciljevima Strategije i Strateškog zdravstvenog sektora 2030. i Strateškog plana za razvoj informacionog sistema zdravlje 2024-2030: Strategije i strateški planovi u zdravstvu imaju koristi od digitalnih zdravstvenih sistema obezbeđivanjem pouzdanih podataka za strateško planiranje i alokaciju resursa. Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK) preporučuje da inicijative za digitalno zdravlje sa širim ciljevima zdravstvene zaštite budu usklađene kroz jedinstven pristup poboljšanju zdravstvene zaštite.

Upravni Komitet za digitalno zdravstvo Kosova (UKDZK) je od suštinskog značaja za obezbeđivanje strateškog pristupa modernizaciji zdravstvene infrastrukture na Kosovu, stvaranje ekosistema omogućenog digitalnom tehnologijom koji ispunjava rastuće zahteve za zdravstvenu zaštitu i pruža osnovu za održiva poboljšanja zdravlja širom zemlji.

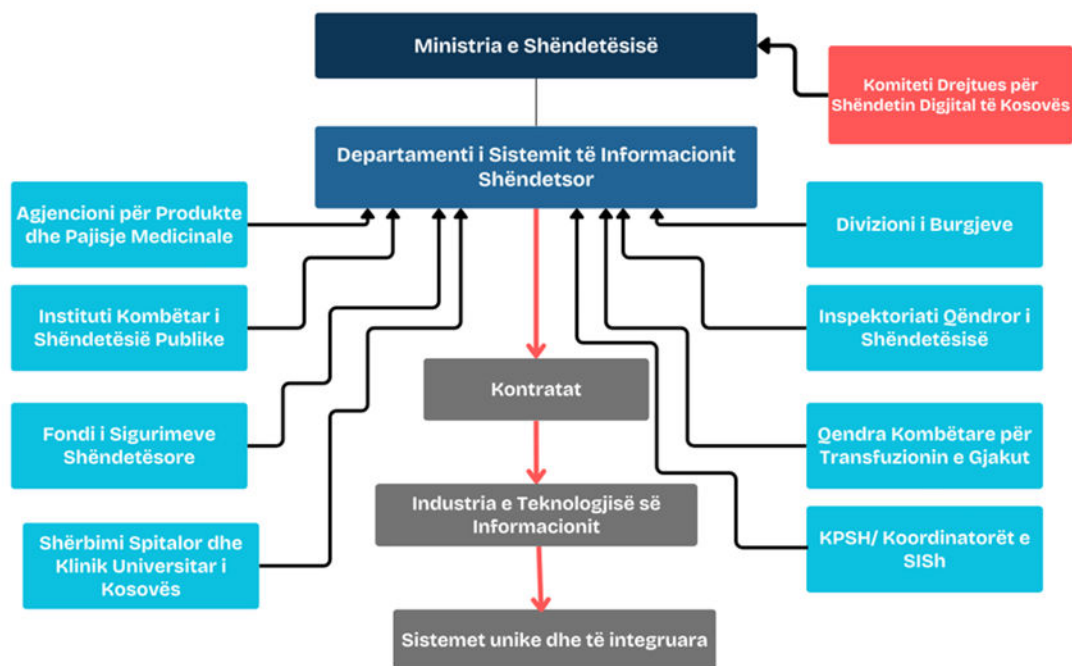
Tehnička grupa (TG)

- Tehnička grupa deluje kao most između UKDZK, organizacija i jedinica u okviru Ministarstva zdravstva (MZ). Ova grupa ima zadatak da koordinira aktivnosti, rešavanje strateških i tehničkih zahteva, a sastoji se od donosilaca odluka, stručnjaka za tehnologiju i zdravstvo, kao i timova za tehničko sprovođenje.

Organizacije i odeljenja unutar i izvan Ministarstva zdravstva

– Ovaj nivo obuhvata sve organizacije u sektoru zdravstva, relevantna odeljenja i jedinice u Ministarstvu i van Ministarstva zdravstva koje učestvuju po potrebi. Njihova uloga je da opisuju radne procese, sisteme međusobnog povezivanja, testiraju i popunjavaju podatke. Takođe, nadležne jedinice su odgovorne za tehnički rad sistema.

Ova kompletna i jasno podeljena struktura ima za cilj da obezbedi održivo sprovođenje i stalnu koordinaciju Strateškog plana za razvoj zdravstvenog informacionog sistema, stvarajući sistem koji ispunjava standarde i specifične zahteve zdravstvenog sektora na Kosovu.

Slika 1: Organogram

Prestanak, modifikacija i varijacija PZ-a

Projektni zadaci predlaže Komitet, a odobrava ga ministar u skladu sa procedurama utvrđenim Pravilnikom Komiteta.

Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK)

Svrha UKDZK-a

Upravni Komitet za digitalno zdravlje Kosova (UKDZK) ima savetodavnu ulogu i obezbeđuje kontinuirano praćenje, strateško usmeravanje i koordinaciju akcija za stvaranje kompletnog nacionalnog ekosistema zdravstvenog informacionog sistema (ZIS).

Dužnosti i odgovornosti UKDZK-a:

- Predlaže izradu, ažuriranje i eventualnu reviziju Strategiju digitalnog zdravlja:** UKDZK predlaže izradu, ažuriranje i eventualna revizija Strategije digitalnog zdravlja i plana razvoja Zdravstvenog informacionog sistema (ZIS), za opšti pravac i dugoročne ciljeve digitalnog zdravlja na Kosovu.
- Upravljanje i praćenje sprovođenja Sistema zdravstvenog zdravlja:** Komitet prati sprovođenje i funkcionisanje Zdravstvenih informacionih sistema u skladu sa definisanom strategijom, daje savete, preporuke Odeljenju zdravstvenog informacionog sistema i za planiranje i strateško upravljanje ZIS-a;

3. **Predlaže izradu Politika za upravljanje zdravstvenim informacijama:** UKDZK će predložiti politike koje usmeravaju upravljanje zdravstvenim informacijama.
4. **Predlaže opcije za obezbeđivanje finansijskih resursa i podrške:** UKDZK preporučuje obezbeđivanje sredstava za sprovođenje strategije digitalnog zdravlja, uključujući i preporuku za izvor sredstava.
5. **Rešenje strateških i tehničkih pitanja:** UKDZK olakšava rešavanje glavnih izazova koje je tehnička grupa identifikovala tokom implementacije Akcionog plana Strateškog plana za razvoj zdravstvenog informacionog sistema 2024-2030, i u delokrugu daje preporuke za rešavanje problema koji su evidentirani.
6. **Koordinacija sa glavnim akterima:** usmerava saradnju između zainteresovanih strana, uključujući Ministarstvo zdravstva, pružaoce zdravstvenih usluga, druge lokalne vladine i nevladine institucije, kako bi se osigurala koordinacija i podrška digitalnim zdravstvenim inicijativama u skladu sa međunarodnim standardima.
7. **Nadzor interoperabilnosti i standarda podataka:** UKDZK predlaže standarde za razmenu podataka i interoperabilnost sistema, obezbeđujući da svi zdravstveni sistemi na Kosovu rade u harmoniji.
8. **Izgradnja kapaciteta i obuka:** UKDZK preporučuje programe obuke i inicijative za povećanje digitalnih veština zdravstvenih stručnjaka i tehničkog osoblja, kako bi se garantovala odgovarajuća i bezbedna upotreba digitalnih tehnologija u zdravstvenom sektoru.
9. **Istraživanje i vrednovanje:** predlaže istraživanja i vrednovanje za merenje uticaja i efikasnosti inicijativa za digitalno zdravlje i za informisanje donošenja odluka za budući razvoj.

Odgovorni za UKDZK utiču na stvaranje održivog i funkcionalnog zdravstvenog informacionog ekosistema na Kosovu, obezbeđujući da digitalni sistemi podržavaju kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu za sve građane.

UKDZK rukovodi ministar zdravstva ili delegirani službenik koji odgovara ministru zdravstva.

Članstvo i kvorum

- **Predsedavajući:** Ministar zdravstva ili delegirani službenik
- **Zamenik predsedavajućeg:** Odeljenje Zdravstvenog informacionog sistema (ZIS),
- **Sekretarijat:** Odeljenje Zdravstvenog informacionog sistema (ZIS)
- **Članovi:** Predstavnici od:
 - Univerzitetska bolnička i Klinička služba Kosova (UBKSK)
 - Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova (NIJZK)

- Fond zdravstvenog osiguranja (FZO)
- Kancelarija premijera (KP)
- Predstavnik iz Ministarstva administracije lokalne samouprave (MALS)
- Predstavnik iz Agencije za civilnu registraciju (ARC)
- Predstavnik iz Agencije za informaciono društvo (AID)
- Predstavnik iz Agencije za statistiku Kosova (ASK)
- Predstavnik iz Agencije za informacije i privatnost (AIP)
- Predstavnik iz Agencije za kibernetičku bezbednost
- Pravno odeljenje
- Odeljenje za zdravstveno strateško planiranje

Komiteta po potrebi može proširiti članstvo na druge organizacije ili pojedince. Komitet će razvijati aktivnosti na osnovu pravilnika o svom radu i ovaj pravilnik će odobravati sama komisija. Odluke se donose po kvorumu utvrđenim pravilnikom.

Tehnička grupa (TG) za sprovođenje

Dužnosti i odgovornosti Tehničke grupe (TG):

1. **Rešavanje strateških i tehničkih zahteva:** TG je odgovorna za identifikaciju i rešavanje zahteva u vezi sa sprovođenjem strategije digitalnog zdravlja i tehničkih potreba koje proizilaze iz ove strategije.
2. **Izrada i nadzor standarda:** TG igra ulogu u razvoju, odobravanju standarda za razmenu podataka, interoperabilnost sistema i bezbednost informacija u digitalnim zdravstvenim sistemima.
3. **Nadgledanje softverskih komponenti NDZIE:** TG prati razvoj i učinak softverskih komponenti Nacionalnog digitalnog zdravstvenog informacionog ekosistema (NDZIE) kako bi se obezbedio efikasan i održiv rad.
4. **Obezbeđivanje pristupa i zaštite podataka:** TG je uključen u sprovođenje najboljih praksi za zaštitu i bezbednost podataka, obezbeđujući da zdravstvene informacije budu bezbedne i dostupne samo ovlašćenim licima.
5. **Nadzor i koordinacija tehničke infrastrukture:** TG obezbeđuje da tehnološka infrastruktura neophodna za rad digitalnih zdravstvenih sistema bude adekvatna i funkcionalna, uključujući vezu sa javnom digitalnom infrastrukturom.
6. **Izrada Standardnih operativnih procedura (SOP):** TG izrađuje SOP i pruža tehničke smernice za rad zdravstvenih informacionih sistema, uključujući skladištenje, pristup i distribuciju informacija.

7. **Konsultacije i koordinacija sa drugim akterima:** TG blisko sarađuje sa različitim zainteresovanim stranama u oblasti digitalnog zdravlja, uključujući tehnološke stručnjake i predstavnike zdravstvenih institucija, kako bi se osiguralo da su tehnički standardi i politike usklađeni.
8. **Unapređenje tehničkih kapaciteta:** TG organizuje i nudi obuku za unapređenje tehničkih i digitalnih veština osoblja uključenog u implementaciju i upravljanje sistemima digitalnog zdravlja.

Ciljevi Tehničke radne grupe

1. Nadzor nad standardima podataka

- Usvajanje i korišćenje standarda koji podržavaju Strateški plan za razvoj zdravstvenog informacionog sistema 2024-2030.

2. Obezbeđivanje adresiranja strateških inicijativa

- Angažovanje sa nacionalnim i međunarodnim standardima i telima za akreditaciju.
- Izrada plana za interoperabilni NDZIE.
- Implementacija modela upravljanja podacima i pristupom.
- Sprovođenje nacionalne legitimacije za zdravstvenu zaštitu.

3. Izrada smernica za NDZIE

- Standardizacija podataka i definisanje tehnika u zdravstvenom sektoru.
- Kreiranje i usvajanje univerzalnog identifikatora pacijenta.
- Obezbeđivanje pristupa i standarda bezbednosti.

4. Nadgledanje softverskih komponenti NDZIE

- Korišćenje interfejsa i obezbeđivanje njihovog učinka.

5. Rešavanje strateških inicijativa za interaktivne registre

- Razvoj i sprovođenje osnovnih registara za interaktivne sisteme.
- Strateški plan za analizu zdravstvenih podataka i unapređenje mogućnosti izveštavanja.

6. Izrada uputstva za integraciju NDZIE

7. Nadzor nad infrastrukturnim komponentama NDZIE

- Usklađivanje sa Javnom digitalnom infrastrukturom Kosova (JDI).

8. Obezbeđivanje povezanosti sa državnom mrežom za zdravstvene institucije

- Razvoj standarda za održivost zdravstvenih institucija i za sve nivoe zdravstvenog sistema.

9. Izrada smernica za skladištenje i bezbednost podataka

- Standardi za skladištenje i upravljanje serverskom infrastrukturom, fizička i elektronska bezbednost podataka.

10. Obezbeđivanje povratnih informacija za UKDZK i tačna diseminacija članovima Saveta.

11. Povezanost i koordinacija sa drugim radnim grupama

12. Koordinacija sa akterima koji rade u sličnim oblastima

13. Identifikacija tehničkih oblasti za sprovođenje Strategije digitalnog zdravlja

14. Godišnje ažuriranje plana rada za Strategiju digitalnog zdravlja

15. Opšte upravljanje za uvođenje, pregled, odobrenje i operacionalizaciju NDZIE softvera.

Glavne aktivnosti:

1. Opšte aktivnosti:

- Redovni sastanci (najmanje jednom mesečno).
- Dokumentacija sastanaka.
- Pružanje povratnih informacija članovima grupe.

2. Sprovođenje Strateškog plana za ZIS:

- Godišnji pregled plana rada i rokova.
- Pružanje vođstva i uputstva za postizanje ciljeva.
- Primanje izveštaja i praćenje napretka od članova.

3. Konsultacije sa akterima i stručnjacima:

- Kontinuirana koordinacija i konsultacije sa akterima i stručnjacima iz oblasti digitalnog zdravlja.

4. Koordinacija tehničkih podataka:

- Upravljanje i koordinacija tehničkih podataka za razvoj zdravstvenih informacionih sistema.

Članstvo i kvorum:

Kvorum tehničke grupe ocenjuje se većinom prisutnih u skladu sa zakonom o opštem upravnom postupku.

Odgovornosti tehničke grupe:

1. Podrška menadžmentu i administraciji:

- Pomoć u sprovođenju politika i smernica upravljanja i administracije.

2. Podrška u razvoju administrativnih kapaciteta:

- Pružanje pomoći za unapređenje administrativnih kapaciteta organizacije i zdravstvenih institucija.

3. Podrška u razvoju sistema podrške:

- Doprinos razvoju i unapređenju sistema podrške digitalnom zdravlju.

4. Podrška u razvoju osnovnih medicinskih sistema:

- Doprinos razvoju osnovnih medicinskih sistema i njihovoj integraciji u informacioni sistem.

5. Podrška u razvoju Sistema digitalnog zdravlja:

- Omogućavanje unapređenja i sprovođenje digitalnih zdravstvenih sistema na nacionalnom nivou.

6. Podrška za razvoj hardvera:

- Pomoć u razvoju i sprovođenju hardverskih rešenja za zdravstvene sisteme.

7. Saveti za Kibernetičku bezbednost i zaštitu podataka:

- Pružanje smernica i podrške za unapređenje mera kibernetičke bezbednosti i zaštitu zdravstvenih podataka.

8. Sastav ključne tehničke grupe: Podgrupe se mogu formirati u zavisnosti od potreba koje proceni rukovodilac ključne tehničke grupe

- **Predsedavajući** – Direktor Odeljenja za zdravstveni informacioni sistem.
- **Ministarstvo zdravstva (MZ):** (Administracija Ministarstva zdravstva, Odeljenje za zatvore i Specijalni institut Štimlje)
- **Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova (NIJZK)**
- **Nacionalni centar za transfuziju krvi (NCTK)**
- **Kosovska agencija za lekove i medicinska sredstva (KALMS)**
- **Zdravstveni inspektorat Kosova (od strane predstavnika odeljenja)**
- **Univerzitetska bolnica i Klinička služba Kosova (UBKSK)**
- **Primarna zdravstvena zaštita/Opština Priština (PZZ)**
- **Fond zdravstvenog osiguranja (FZO)**
- **Privatne i javno-privatne zdravstvene institucije.**

Dužnosti i odgovornosti službenika IT-a i koordinatora ZIS-a

1. **Opis procesa posla:** Osigurava da je razvoj sistema u skladu sa zahtevima i potrebama organizacije.
2. **Prikupljanje tehničkih zahteva:** Prikuplja i adresira tehničke zahteve za razvoj i unapređenje softverskih sistema i dostavlja ih na razmatranje Ministarstvu zdravlja (MZ).
3. **Preporuke za zaštitu podataka i bezbednost sistema:** Pruža smernice o zaštiti ličnih podataka i obezbeđivanju bezbednosti u korišćenju sistema.
4. **Upravljanje pristupom korisnika:** Upravlja i administrira pristup korisnika relevantnim sistemima, osiguravajući da svaki korisnik ima pristup u skladu sa svojim odgovornostima i dužnostima.
5. **Sprovođenje i održavanje infrastrukture IT-a:** Obezbeđuje sprovođenje i održavanje infrastrukture IT-a, garantujući njen optimalan rad.
6. **Identifikacija i planiranje mrežnih potreba:** Planira i identifikuje zahteve za održavanje funkcionalnosti državne mreže tako da ona radi bez prekida.
7. **Planovi oporavka nakon katastrofa:** Sprovodi i održava planove za oporavak IT sistema nakon katastrofe, uključujući oporavak hardvera.
8. **Implementacija i podrška zdravstvenog informacionog sistema (ZIS):** Osigurava da je zdravstveni informacioni sistem operativan i dostupan, održavajući dostupnost i dostupnost podataka o pacijentima.
9. **Identifikacija potreba za dodatnom obukom:** Identifikuje mogućnosti za kontinuiranu obuku i prekvalifikaciju za osoblje zdravstvenih institucija.
10. **Usluge Tehničke pomoći (Help Desk):** Pruža tehničku podršku putem službe za pomoć za adresiranje tehničkih pitanja i problema.
11. **Upravljanje projektima IT-a:** Upravlja i obezbeđuje efikasno sprovođenje projekata informacione tehnologije.
12. **Promovisanje interoperabilnosti sistema:** Olakšava interoperabilnost i integraciju različitih zdravstvenih informacionih sistema za efikasniji rad.
13. **Identifikacija i rešavanje poteškoća u ZIS:** Identifikuje poteškoće koje se javljaju u ZIS i rešava ih prateći relevantna pravila i procedure.
14. **Pravovremeni i tačni unos podataka u ZIS:** Osigurava da se podaci unose u zdravstveni informacioni sistem na blagovremen i tačan način.
15. **Saradnja sa regionalnim i centralnim jedinicama ZIS-a:** Koordinira i podržava saradnju između regionalnih i centralnih jedinica ZIS-a za bolje upravljanje podacima i sistemima.
16. **Popunjavanje sistema:** Osigurava da je sistem popunjen potrebnim podacima, poštujući zadatke i odgovornosti dodeljene svakom sektoru.
17. **Standardno izveštavanje:** Izveštaji u skladu sa standardnim formatima koje je kreirala Direkcija ZIS-a (DZIS) za zahteve za IT opremu, obuku i sisteme, koje će DZIS ponovo proceniti na osnovu trenutnih prioriteta i procena.
18. **Poverljivost podataka:** Osigurava da svaki korisnik potpiše dokument radi očuvanja poverljivosti i privatnosti ličnih zdravstvenih podataka, u skladu sa zakonom o zaštiti podataka.